

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 470

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 26 iunie 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
LEGI ȘI DECRETE			
76.	— Lege privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”	2	
454.	— Decret pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”	3	
★			
77.	— Lege pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii	3	
455.	— Decret privind promulgarea Legii pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii	3	
★			
80.	— Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A.	4	4
458.	— Decret privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A.		5
DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI			
222.	— Decizie privind acordarea calității de consilier onorific al prim-ministrului doamnei Haris Wajihha		6
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE			
Decizia nr. 5 din 26 mai 2014 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)			6–9
REPUBLICĂRI			
Legea nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect			10–15

LEGI ȘI DECRETE**PARLAMENTUL ROMÂNIEI**

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE**privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 694 din 3 octombrie 2003, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 47/2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 3, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(7) Veniturile rezultate din exploatarea bunurilor proprietate publică a statului concesionate C.N.A.D.N.R., precum și veniturile obținute din colectarea tarifului de utilizare a autostrăzilor și drumurilor naționale din România aflate în administrarea C.N.A.D.N.R., în lei și în valută, stabilite potrivit legii, constituie venit propriu al C.N.A.D.N.R.”

2. La articolul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9. — (1) C.N.A.D.N.R. este administratorul autostrăzilor și drumurilor naționale concesionate, în condițiile prevăzute la art. 3 alin. (3), având drepturile, obligațiile și răspunderile ce îi revin în această calitate, potrivit reglementărilor interne și actelor juridice internaționale la care România este parte.”

3. După articolul 12 se introduce un nou articol, articolul 121, cu următorul cuprins:

„Art. 121. — (1) Contractul de achiziție publică având ca obiect realizarea, reabilitarea, extinderea sau modernizarea de drumuri de interes național, încheiat între C.N.A.D.N.R. și antreprenorul general al lucrării, trebuie să includă datele de identificare a tuturor subcontractanților/furnizorilor de materiale de construcție, care prestează servicii sau execută lucrări în legătură cu obiectul contractului, precum și valoarea prestațiilor fiecăruia dintre aceștia, inclusiv cantitățile de materiale utilizate în cadrul contractului.

(2) În situația modificării informațiilor prevăzute la alin. (1), precum și în situația în care raporturile juridice se nasc între antreprenorul general și subcontractant, ulterior momentului semnării contractului de achiziție publică prevăzut la alin. (1), antreprenorul general are obligația să comunice de îndată C.N.A.D.N.R. acest lucru, precum și toate informațiile prevăzute la alin. (1), în vederea încheierii în acest sens a unui act adițional la contractul de achiziție publică, în termen de 30 de zile de la modificarea informațiilor.

(3) Neîndeplinirea de către antreprenorul general a obligației de comunicare prevăzute la alin. (2), precum și refuzul încheierii de către antreprenorul general a actului adițional corespunzător, în condițiile alin. (1) și (2), se sancționează cu plata unor penalități în cuantum egal cu contravaloarea sumelor de plată convenite subcontractantului sau furnizorului de materiale. Penalitățile respective au regimul juridic al daunelor-interese.

(4) La încheierea de contracte de achiziție publică de lucrări având ca obiect realizarea, reabilitarea, extinderea sau modernizarea de drumuri, precum și la încheierea actelor adiționale la acestea în conformitate cu prevederile alin. (2), antreprenorul general va constitui, în favoarea subcontractanților sau a furnizorilor de materiale de construcții și a oricăror alți subcontractanți ai antreprenorului general prevăzuți la alin. (1), un drept de ipotecă mobilă asupra oricăror sume bănești datorate de către C.N.A.D.N.R. antreprenorului general în baza contractului de achiziție publică, în scopul garantării plății de către antreprenorul general a oricăror obligații de plată față de subcontractanți reprezentând contravaloarea prestațiilor acestora necesare pentru executarea sau în legătură cu obiectul contractului de achiziție publică.

(5) În vederea înregistrării ipotecii mobiliare la Arhiva Electronică de Garanții Reale Mobiliare, orice terț beneficiar al contractului de achiziție publică prevăzut la alin. (4), în calitate de persoană interesată, are dreptul să solicite C.N.A.D.N.R. eliberarea, în termen de 3 zile de la solicitare, a unei copii certificate a contractului de achiziție publică și a actelor adiționale relevante.

(6) Clauzele contractului de achiziție publică prin care se constituie ipoteca mobilă, în condițiile prevăzute la alin. (4) reprezintă, pentru terțul beneficiar, contract de ipotecă, în sensul prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, și sunt titlu executoriu în ceea ce privește obligația de plată a sumelor datorate respectivului terț beneficiar pentru prestațiile asumate de către acesta, prin orice act, necesare pentru executarea sau în legătură cu obiectul contractului de achiziție publică în cauză.

(7) Antreprenorul general are obligația de a efectua plățile către furnizori subcontractanți în mod nediscriminatoriu, pe măsura încasării sumelor de bani convenite în baza contractului de achiziție publică, proporțional cu gradul de furnizare/prestare/ execuție corespunzător fiecărui furnizor/subcontractant care a contribuit la execuția lucrărilor ce formează obiectul contractului de achiziție publică încheiat cu C.N.A.D.N.R.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

București, 24 iunie 2014.

Nr. 76.

PREȘEDINTELE SENATULUI

CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

pentru promulgarea Legii privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România”

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 84/2003 pentru înființarea Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale din România — S.A. prin reorganizarea Regiei

Autonome „Administrația Națională a Drumurilor din România” și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 23 iunie 2014.
Nr. 454.

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Alineatul (4) al articolului 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) În cursul cercetării disciplinare prealabile salariatul are dreptul să formuleze și să susțină toate apărările în favoarea sa și să ofere persoanei împuternicite să realizeze cercetarea toate probele și motivațiile pe care le consideră necesare, precum și dreptul să fie asistat, la cererea sa, de către un avocat sau de către un reprezentant al sindicatului al cărui membru este.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON POPESCU-TĂRICEANU

București, 24 iunie 2014.
Nr. 77.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru modificarea alin. (4) al art. 251 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 23 iunie 2014.
Nr. 455

★

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se aprobă Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 112 din 18 decembrie 2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 811 din 20 decembrie 2013.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR
VALERIU-ȘTEFAN ZGONEA

PREȘEDINTELE SENATULUI
**CĂLIN-CONSTANTIN-ANTON
POPESCU-TĂRICEANU**

București, 24 iunie 2014.

Nr. 80.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A.

În temeiul prevederilor art. 77 alin. (1) și ale art. 100 alin. (1) din Constituția României, republicată,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 112/2013 privind prorogarea unor termene prevăzute la art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 116/2011 pentru aprobarea unor măsuri cu privire la vânzarea unor pachete de acțiuni deținute de Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice „Electrica” — S.A. și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 31/2004 privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Sud” — S.A. București și a Societății Comerciale de Distribuție a Gazelor Naturale „Distrigaz Nord” — S.A. Târgu Mureș, precum și a societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice, precum și a termenelor prevăzute la alin. (2) și (4) ale art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2005 privind unele măsuri pentru derularea și finalizarea privatizării societăților comerciale filiale de distribuție și furnizare a energiei electrice „Electrica Moldova” — S.A. și „Electrica Oltenia” — S.A. și se dispune publicarea acestei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 23 iunie 2014.
Nr. 458.

DECIZII ALE PRIM-MINISTRULUI**GUVERNUL ROMÂNIEI****PRIM-MINISTRUL****DECIZIE****privind acordarea calității de consilier onorific
al prim-ministrului doamnei Haris Wajiha**

În temeiul art.19 din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea
Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare,

prim-ministrul emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se acordă calitatea de consilier onorific al prim-ministrului doamnei
Haris Wajiha.

Art. 2. — Activitatea doamnei Haris Wajiha este neremunerată.

PRIM-MINISTRU

VICTOR-VIOREL PONTA Contrasemnează:

Secretarul general al Guvernului,
Ion Moraru

București, 26 iunie 2014.
Nr. 222.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 5**din 26 mai 2014**

Dosar nr. 5/1/2014/HP/P

Corina Michaela Jîjiie — președintele Secției penale a
Înaltei Curți de Casație și
Justiție, președintele completului

Francisca Maria Vasile — judecător la Secția penală

Lavinia Valeria Lefterache — judecător la Secția penală

Maricela Cobzariu — judecător la Secția penală

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Ana Maria Dascălu — judecător la Secția penală

Ștefan Pistol — judecător la Secția penală —
judecător-raportor

Cristina Rotaru-Radu — judecător la Secția penală

Ioana Bogdan — judecător la Secția penală

Monica Ungureanu — magistrat-asistent

S-a luat în examinare sesizarea formulată de către completul
Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul
nr. 48.654/3/2012, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri
prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept
vizând aplicarea legii penale mai favorabile în cazul infracțiunii
continuate.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în
materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476
alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 din
Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă
a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și
completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de
Casație și Justiție a fost reprezentat de doamna procuror Iuliana
Nedelcu, procuror-șef al Secției judiciare a Parchetului de pe
lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că
au fost depuse opinii scrise ale unor specialiști din cadrul
Universității București și Universității Babeș-Bolyai din Cluj-
Napoca, precum și raportul din data de 18 aprilie 2014, întocmit
de judecătorul-raportor, care a fost comunicat părților, în
conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (9) din Codul de
procedură penală, însă la dosar nu s-au depus puncte de
vedere din partea acestora privind chestiunea de drept supusă
judecătii. De asemenea, a arătat că s-au transmis puncte de
vedere asupra chestiunii de drept din partea unor curți de apel,
tribunale și judecătorii.

Reprezentantul Ministerului Public, după expunerea
argumentelor juridice, a arătat că soluția propusă chestiunii de
drept ce face obiectul sesizării este următoarea:

1. aplicarea art. 5 din Codul penal situațiilor juridice născute
anterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a
Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014 se va realiza potrivit
criteriului aprecierii pe instituții autonome;

2. aplicarea art. 5 din Codul penal situațiilor juridice născute
începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României,
Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014 se va
realiza potrivit criteriului aprecierii globale, aceasta presupunând
nevalorificarea caracterului autonom al infracțiunii continuate în
raport cu limitele de pedeapsă. Astfel, se va compara situația
juridică creată prin aplicarea exclusiv a dispozițiilor din legea
veche (Codul penal anterior) cu cea creată prin aplicarea, de
asemenea, exclusivă a dispozițiilor din legea nouă (Codul penal
în vigoare), cu precizarea că, potrivit legii noi, termenul de
comparație îl va constitui un concurs de infracțiuni, iar nu o

infracțiune continuată, iar în urma acestei comparații urmează a fi identificată legea penală mai favorabilă.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare privind sesizarea formulată.

După care,

ÎNALTA CURTE,

Asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin încheierea de ședință din data de 7 martie 2013 (Dosar nr. 48.654/3/2012) pronunțată de completul Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 475 din Codul de procedură penală, a fost sesizată Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome, respectiv „dacă infracțiunea continuată poate funcționa ca instituție autonomă față de limitele de pedeapsă”.

II. Expunerea succintă a cauzei

La termenul din 7 martie 2014, instanța a pus în discuția părților cererea procurorului privind sesizarea completului competent din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție, pentru a stabili pe calea unei hotărâri prealabile modul de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul inculpaților în sarcina cărora s-a reținut săvârșirea infracțiunii în formă continuată, iar potrivit noului Cod penal (care prevede limite mai reduse de pedeapsă), condițiile de existență a infracțiunii continuate nu mai sunt îndeplinite (respectiv dacă infracțiunea continuată poate funcționa ca instituție juridică autonomă față de limitele de pedeapsă). Procurorul de ședință a solicitat sesizarea completului competent din cadrul Înaltei Curți, susținând că, în situația în care se consideră că infracțiunea continuată nu este o instituție autonomă, potrivit legii noi ar trebui să fie reținute dispozițiile privind concursul de infracțiuni; prin urmare, numai potrivit dispozițiilor legii noi ar exista concurs de infracțiune, ceea ce ar conduce la concluzia că partea vătămată să nu fie aceeași, aceasta fiind o condiție de existență a concursului de infracțiuni. Tratamentul sancționator al concursului de infracțiuni, care are existență doar în legea nouă, nu poate fi decât cel aplicat tot pe legea nouă, fiind vorba de condiții de existență și tratament sancționator ale concursului de infracțiuni.

Completul Înaltei Curți de Casație și Justiție, examinând chestiunea de drept, ce vizează modul de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul inculpatului în sarcina căruia s-a reținut săvârșirea infracțiunii în formă continuată, a apreciat că soluționarea cauzei depinde de dezlegarea de principiu a unei chestiuni de drept ce vizează aplicarea legii penale mai favorabile pe instituții autonome, respectiv dacă instituția infracțiunii continuate reprezintă o instituție autonomă sau nu față de instituția pedepsei.

Constatând că există puncte de vedere diferite, în baza art. 475 și următoarele din Codul de procedură penală, completul Secției penale a sesizat Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prealabilă în vederea dezlegării de principiu a acestei chestiuni de drept.

III. Punctul de vedere al completului Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită:

În sinteză, completul a apreciat că „infracțiunea continuată este o instituție care funcționează autonom sub aspectul aplicării legii penale în timp”, cu următoarea motivare:

Art. 41 alin. 2 din Codul penal anterior prevedea că infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții,

acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.

În prezent, Codul penal stipulează, în art. 35 alin. (1), că infracțiunea este continuată când o persoană săvârșește la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiași rezoluții și împotriva aceleiași subiect pasiv, acțiuni sau inacțiuni care prezintă, fiecare în parte, conținutul aceleiași infracțiuni.

Infracțiunea continuată este o formă de unitate infracțională, iar nu un tip de infracțiune, cu capacitate de a funcționa independent, de sine stătător, având propriile sale condiții de existență și reguli privind tratamentul sancționator, distincte de condițiile de incriminare și de regimul sancționator prevăzut pentru infracțiunea în conținutul căreia se regăsesc acțiunile/inacțiunile componente.

În consecință, cu privire la modul de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul inculpatului în sarcina căruia s-a reținut săvârșirea infracțiunii în formă continuată, iar potrivit noului Cod penal (care prevede limite mai reduse de pedeapsă) condițiile de existență ale infracțiunii continuate nu mai sunt îndeplinite, într-o primă fază, se vor compara limitele speciale de pedeapsă pentru infracțiunea (tip sau varianta calificată) în conținutul căreia se regăsesc acțiunile/inacțiunile componente ale formei continuate din cele două legi succesive și se va stabili care este legea mai favorabilă sub aspectul condițiilor de incriminare, de tragere la răspundere penală și al sancțiunii.

În etapa a doua, pentru determinarea legii mai favorabile aplicabile ansamblului de acțiuni/inacțiuni se va compara tratamentul sancționator prevăzut de Codul penal anterior pentru infracțiunea continuată cu tratamentul sancționator prevăzut de Codul penal pentru concursul de infracțiuni, întrucât în raport cu condițiile de existență stabilite de reglementarea nouă, pluralitatea de acțiuni în dauna unor subiecți pasivi distincți nu mai poate fi calificată ca infracțiune continuată.

IV. Punctul de vedere al părții cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

Inculpata G.M.O.A. nu a formulat un punct de vedere scris privind chestiunea de drept, astfel cum avea posibilitatea potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

V. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

Înalta Curte de Casație și Justiție constată că, în majoritate, punctele de vedere comunicate de către instanțe au fost în sensul că „infracțiunea continuată este o formă de unitate infracțională, iar nu un tip de infracțiune, cu capacitate de a funcționa independent, de sine stătător, având propriile sale condiții de existență și reguli privind tratamentul sancționator, distincte de condițiile de incriminare și de regimul sancționator prevăzut pentru infracțiunea în conținutul căreia se regăsesc acțiunile/inacțiunile componente”.

VI. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii privind aplicarea legii mai favorabile pe instituții autonome, respectiv dacă instituția infracțiunii continuate reprezintă o instituție autonomă sau nu față de instituția pedepsei.

Referitor la chestiunea de drept supusă dezlegării, Ministerul Public a susținut în concluziile scrise, depuse la dosar, că, în esență, chestiunea de drept ce se solicită a fi lămurită constă în a decide, pe de o parte, dacă, în ipoteza intervenției legii penale mai favorabile în cursul procesului penal (art. 5 din Codul penal), infracțiunea continuată este o instituție autonomă care funcționează, în virtutea acestui caracter, distinct în raport cu limitele de pedeapsă, iar, pe de altă parte, dacă aplicarea legii penale mai favorabile se va face în mod distinct cu privire la cele

două instituții, mai întâi cu privire la limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea comisă și apoi în privința condițiilor de existență și tratamentului sancționator.

Concluzionând, după expunerea argumentelor de drept și jurisprudențiale, reprezentantul Ministerului Public a arătat că soluția propusă chestiunii de drept ce face obiectul sesizării este următoarea:

1. aplicarea art. 5 din Codul penal situațiilor juridice născute anterior publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014 se va realiza potrivit criteriului aprecierii pe instituții autonome;

2. aplicarea art. 5 din Codul penal situațiilor juridice născute începând cu data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014 se va realiza potrivit criteriului aprecierii globale, aceasta presupunând nevalorificarea caracterului autonom al infracțiunii continuate în raport cu limitele de pedeapsă. Astfel, se va compara situația juridică creată prin aplicarea exclusiv a dispozițiilor din legea veche (Codul penal anterior) cu cea creată prin aplicarea, de asemenea, exclusivă a dispozițiilor din legea nouă (Codul penal în vigoare), cu precizarea că, potrivit legii noi, termenul de comparație îl va constitui un concurs de infracțiuni, iar nu o infracțiune continuată, iar în urma acestei comparații urmează a fi identificată legea penală mai favorabilă.

VII. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată specialiștilor în drept penal opinia asupra chestiunii de drept.

Specialiștii Facultății de Drept din cadrul Universității București au apreciat, în sinteză, că problema de drept a aplicării legii penale mai favorabile în cazul inculpatului în sarcina căruia s-a reținut săvârșirea infracțiunii în formă continuată, iar, potrivit noului Cod penal, condițiile de existență ale infracțiunii continuate nu mai sunt îndeplinite, trebuie dezlegată în sensul că infracțiunea continuată este o instituție autonomă în raport cu limitele de pedeapsă.

Specialiștii Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca au comunicat opinia, în sinteză, că autonomia de care depinde aplicarea legii penale mai favorabile în sfera dreptului penal material nu este legată de încadrarea juridică în sens formal, procedural, ci este o autonomie funcțională. Forma continuată a infracțiunii nu este o împrejurare care ține de conținutul în sens larg al unei infracțiuni, ci este o modalitate de săvârșire a respectivei fapte. Forma continuată a infracțiunii apare ulterior consumării infracțiunii în formă simplă, adică ulterior momentului în care infracțiunea și-a dobândit toate elementele constitutive și circumstanțele pe care le implică circumstanțele reținute. S-a concluzionat că instituția infracțiunii continuate este o instituție autonomă, o creație a legiuitorului care înțelege să excepteze anumite pluralități de acțiuni sau inacțiuni de la regimul prevăzut de lege pentru concursul de infracțiuni.

VIII. Jurisprudența relevantă a Curții Constituționale anterior sesizării

Chestiunea de drept a aplicării legii penale în timp a fost examinată, de-a lungul timpului, de Curtea Constituțională cu privire la diferite instituții de drept penal (liberarea condiționată, prescripția răspunderii penale, aplicarea procedurii simplificate de judecată) și este în sensul retroactivității legii penale noi doar dacă aceasta este mai favorabilă (Decizia nr. 214 din 16 iunie 1997 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. II alin. 1 din Legea nr. 140/1996 pentru modificarea și completarea Codului penal; Decizia nr. 1.483 din 8 noiembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de procedură penală; Decizia nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 320¹ din Codul de

procedură penală; Decizia nr. 1.092 din 18 decembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 124 din Codul penal, cu denumirea marginală Prescripția specială, așa cum a fost modificat prin art. I pct. 3 din Legea nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal).

IX. Jurisprudența Înaltei Curți asupra chestiunii de drept analizate

În cadrul ședinței profesionale a judecătorilor Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, care a avut loc la data de 14 februarie 2014, ședință în care, printre alte chestiuni de drept, s-a discutat (la pct. 1) și „dacă art. 41 alin. 2 din Codul penal este o instituție autonomă din perspectiva aplicării legii penale mai favorabile”, s-a menționat, potrivit Procesului-verbal din data de 14 februarie 2014, că majoritatea judecătorilor a apreciat că „art. 41 alin. 2 din Codul penal este instituție autonomă”. Ulterior, în raport de votul majoritar, jurisprudența Secției penale, în majoritate, a reflectat opinia potrivit căreia forma continuată a infracțiunii este o instituție autonomă din perspectiva aplicării legii penale mai favorabile.

X. Jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

Chestiunea de drept a aplicării legii penale în timp a fost examinată, cu precădere, în Cauza *Scoppola contra Italia* (nr. 2/17 septembrie 2009)

XI. Jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene

În jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene există două spețe relevante în materia aplicării legii penale mai favorabile (Cauza C-387/02, Silvio Berlusconi, 2005, ECR I-0000 și Cauza C-457/02, Nisseli, 2004, ECR I-0000).

XII. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Judecătorul-raportor a reținut că Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul competent să pronunțe hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a pronunțat, la data de 14 aprilie 2014, decizii în care, în sinteză, s-a statuat în sensul aplicării legii penale mai favorabile pe instituții autonome, fiind deci incidente dispozițiile art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

În consecință, față de aceste decizii, în raportul predat la data de 18 aprilie 2014 s-a arătat că Înalta Curte, acceptând regula aplicării legii penale mai favorabile pe instituții autonome, acceptă, implicit, și că infracțiunea continuată, în aplicarea art. 5 din Codul penal, este o instituție autonomă.

De asemenea, în raport au fost menționate argumentele expuse de specialiștii celor două universități, în sensul că infracțiunea continuată funcționează autonom față de prevederile cuprinse în partea specială ce reglementează conținuturile diferitelor infracțiuni.

Prealabil examinării pe fond a raportului, judecătorul-raportor a menționat că, în raport cu publicarea Deciziei Curții Constituționale nr. 265/2014, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, propunerea făcută pentru dezlegarea chestiunii de drept nu își mai păstrează valabilitatea, apreciind ca fiind incidente dispozițiile art. 147 alin. (2) din Constituție.

XIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile reține următoarele:

A. Cu privire la condițiile de admisibilitate a sesizării

S-a constatat legalitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, fiind îndeplinite cerințele de admisibilitate impuse de art. 475 din Codul de procedură penală.

Constatând îndeplinite condițiile de admisibilitate, Înalta Curte a procedat la analizarea pe fond a chestiunii de drept ce face obiectul sesizării.

B. Cu privire la chestiunea de drept a cărei dezlegare este solicitată

Pornind de la obiectul sesizării, constând, pe de o parte, în stabilirea ca instituție cu caracter autonom a infracțiunii în formă continuată și, pe de altă parte, în modul de aplicare a legii penale mai favorabile în cazul acestei instituții cu caracter autonom, Înalta Curte de Casație și Justiție reține următoarele:

După data sesizării completului competent pentru dezlegarea unor chestiuni de drept din cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție și, respectiv, după data întocmirii raportului, a fost publicată Decizia Curții Constituționale nr. 265/2014, în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 20 mai 2014, care a stabilit că dispozițiile art. 5 din Codul penal sunt constituționale în măsura în care nu permit combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile.

Din examinarea părții expozitive a acestei decizii a Curții Constituționale a României, general obligatorie potrivit art. 147 alin. (2) din Constituție, și cu efectele prevăzute de art. 477 alin. 4 cu referire la art. 474/1 teza a II-a din Codul de procedură penală, rezultă că aceste chestiuni de drept, cu valoare de principiu, au fost soluționate (așa cum relevă conținutul paragrafelor nr. 17—58, cu precădere a paragrafelor cu nr. 36, 46, 55).

Astfel, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 5 din actualul Cod penal, în interpretarea care permite instanțelor de judecată, în determinarea legii penale mai favorabile, să combine dispozițiile Codului penal din 1969 cu cele ale actualului Cod penal, contravin dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) privind separația și echilibrul puterilor în stat, precum și ale art. 61 alin. (1) privind rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării.

De asemenea, Curtea Constituțională a arătat că, în raport cu prevederile legale care guvernează activitatea instanțelor judecătorești și fixează poziția lor față de lege, acceptă în mod unanim că „atribuțiile judecătorului implică identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, astfel încât legiuitorul aflat în imposibilitate de a prevedea toate situațiile juridice lasă judecătorului, investit cu puterea de a spune dreptul, o parte din inițiativă. Astfel, în activitatea de interpretare a legii, judecătorul trebuie să realizeze un echilibru între spiritul și litera legii, între exigențele de redactare și scopul urmărit de legiuitor, fără însă a avea competența de a legifera, prin substituirea autorității competente în acest domeniu”. Instanța de contencios constituțional a menționat că noțiunea de *instituție*

autonomă nu este reglementată în niciunul dintre cele două coduri penale și nici în legea de aplicare a actualului Cod penal. Așa fiind, chiar dacă în limbajul juridic curent utilizarea noțiunii de *instituție autonomă* pentru anumite categorii juridice este acceptată, caracterul autonom al acesteia, astfel cum acesta este susținut în doctrină și practica judiciară, presupune că ea are o existență de sine stătătoare și nu depinde de ansamblul normativ în care este integrată pentru a-și îndeplini finalitatea. Or, o atare concluzie este inadmisibilă, în opinia Curții Constituționale, întrucât nu se poate reține că o normă din Codul penal care reglementează cu privire la o anumită instituție de drept penal (recidivă, concurs de infracțiuni, prescripție etc.) este independentă de legea căreia îi aparține. Această distincție are o deosebită importanță pentru înțelegerea conceptului de lege, pentru că numai așa se poate oferi noțiunii de „lege penală mai favorabilă” un înțeles constituțional.

Toate aceste argumente conduc la constatarea încălcării dispozițiilor art. 1 alin. (4) și art. 61 alin. (1) din Constituție, întrucât prin combinarea dispozițiilor penale din mai multe legi succesive se creează, pe cale judiciară, o a treia lege care neagă rațiunea de politică penală concepută de legiuitor.

Având în vedere cele de mai sus, Curtea Constituțională a statuat că numai interpretarea prevederilor art. 5 din Codul penal în sensul că legea penală mai favorabilă se aplică în ansamblul ei este singura care poate înlătura viciul de neconstituționalitate.

Totodată, Curtea Constituțională a menționat că prin Decizia nr. 2 din 14 aprilie 2014, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a decis că în aplicarea art. 5 din Codul penal prescripția răspunderii penale reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei, conferind astfel articolului 5 din Codul penal, în interpretarea dată, valențe neconstituționale.

În final, Curtea Constituțională a arătat că, odată cu publicarea prezentei decizii în Monitorul Oficial al României, efectele Deciziei nr. 2 din 14 aprilie 2014 a instanței supreme încetează în conformitate cu prevederile art. 147 alin. (4) din Constituție și cu cele ale art. 477 din Codul de procedură penală.

În consecință, față de cele menționate, în aplicarea art. 5 din Codul penal în vigoare, Înalta Curte de Casație și Justiție are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile. Așadar, Înalta Curte va constata că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare a infracțiunii în formă continuată.

Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de către Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în Dosarul nr. 48.654/3/2012, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a problemei de drept vizând aplicarea legii penale mai favorabile în cazul infracțiunii în formă continuată, respectiv, dacă infracțiunea în formă continuată reprezintă o instituție autonomă față de instituția pedepsei.

În aplicarea art. 5 din Codul penal, se are în vedere criteriul aprecierii globale a legii penale mai favorabile.

Constată că nu este permisă combinarea prevederilor din legi succesive în stabilirea și aplicarea legii penale mai favorabile cu privire la condițiile de existență și sancționare ale infracțiunii în formă continuată.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată, în ședință publică, astăzi, 26 mai 2014.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CORINA MICHAELA JÎJÎIE

Magistrat-asistent,
Monica Eugenia Ungureanu

REPUBLICĂRI

LEGEA Nr. 184/2001

privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect*)

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta lege reglementează modul de exercitare a profesiei de arhitect și constituirea Ordinului Arhitecților din România, ca formă de organizare independentă, nonprofit, autonomă, apolitică și de interes public.

Art. 2. — (1) Activitatea în domeniul arhitecturii este un act de cultură de interes public, cu implicații urbanistice, economice, sociale și ecologice.

(2) Creația arhitecturală este menită să organizeze funcțional și estetic spațiul construit, având obligația de a-l insera armonios în mediul înconjurător, în respectul peisajelor naturale și al patrimoniului imobiliar.

Art. 3. — Potrivit legii, construcțiile civile, industriale, agricole sau de orice altă natură se pot realiza numai cu respectarea autorizației de construire, în baza reglementărilor privind proiectarea și executarea construcțiilor.

Art. 4. — (1) Poartă titlul de arhitect absolventul cu diplomă sau alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute de statul român, care îndeplinește condițiile minime de formare pentru profesia de arhitect prevăzute de Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30 septembrie 2005, denumită în continuare *Directivă*.

(2) Poartă titlul de arhitect de interior absolventul cu diplomă de arhitect de interior obținută în specializarea arhitectură de interior la o instituție acreditată de învățământ superior din România.

(3) Este interzisă utilizarea titlului de arhitect de către persoanele care nu dețin această calificare profesională în baza unui titlu oficial de calificare.

Art. 5. — (1) Poartă titlul de arhitect și cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European, precum și cetățenii Confederației Elvețiene, absolvenți cu diplomă sau cu alt document similar eliberat de instituțiile de învățământ superior de arhitectură recunoscute în unul dintre statele menționate, care îndeplinesc condițiile minime de formare pentru profesia de arhitect prevăzute de *Directivă*.

(2) Poartă titlul de arhitect și absolvenții, cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățeni ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățeni ai Confederației Elvețiene, cu diplomă sau alt document similar obținut în cadrul

unor programe sociale ori ca urmare a absolvirii unor cursuri superioare fără frecvență în domeniul arhitecturii și care au dobândit nivelul minim necesar de cunoștințe, deși nu au fost respectate condițiile referitoare la durata minimă a studiilor prevăzute de *Directivă*. Aceste persoane trebuie să aibă o experiență profesională de minimum 7 ani sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură ori alt drept echivalent sau a unei firme de arhitectură și să promoveze un examen standard de absolvire de nivel universitar, echivalent cu examenul final pentru obținerea diplomei sau a altui document similar, conform prevederilor alin. (1).

(3) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene au dreptul la utilizarea titlului legal academic deținut, a celui dobândit prin înregistrarea la organismul profesional din statul membru de proveniență și, unde este cazul, a abrevierii utilizate în statul membru de proveniență în limba aceluia stat.

(4) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene autorizați să poarte titlul de arhitect în baza unui act normativ al statului membru respectiv, prin care autoritățile competente conferă acest titlu personalităților care s-au distins în mod deosebit prin realizări în domeniul arhitecturii, pot utiliza acest titlu în România.

Art. 6. — (1) Ordinul Arhitecților din România este autoritatea competentă pentru recunoașterea titlurilor oficiale de calificare în profesia de arhitect, pentru cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene.

(2) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect ale cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, ale cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și ale cetățenilor Confederației Elvețiene se supun procedurii de recunoaștere în vederea exercitării profesiei de arhitect pe teritoriul României, aprobată prin hotărâre a Guvernului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), regimul general de recunoaștere a calificărilor profesionale prevăzut de Legea nr. 200/2004 privind recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare, se aplică profesiei de arhitect, în condițiile prevăzute la art. 1 alin. (4) din Legea nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 7. — (1) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect de interior obținute în statele membre ale Uniunii Europene, Spațiului Economic European sau în Confederația

*) Republicată în temeiul art. II din Legea nr. 64/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 355 din 14 mai 2014, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 184/2001 a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 771 din 23 august 2004 și a mai fost modificată și completată prin:
— Legea nr. 172/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 23 iulie 2010;

— Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 30 mai 2012, cu modificările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/2012 privind modificarea art. 81 din Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 23 august 2012, aprobată prin Legea nr. 206/2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 762 din 13 noiembrie 2012;

— Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, rectificată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 117 din 1 martie 2013, cu modificările ulterioare;

— Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 68 din 31 ianuarie 2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 214/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 388 din 28 iunie 2013;

— Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013.

Elvețiană sunt recunoscute de Ordinul Arhitecților din România, potrivit prevederilor Legii nr. 200/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Titlurile oficiale de calificare în profesia de arhitect de interior obținute în statele terțe sunt recunoscute de Ministerul Educației Naționale, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 8. — (1) Activitatea arhitectului în domeniile arhitecturii, urbanismului și amenajării teritoriului constă în:

a) proiectarea, consilierea, asistența tehnică și supravegherea lucrărilor de construcții, restaurări de monumente, peisagistică, design, amenajări și decorațiuni interioare, scenografie și alte asemenea activități;

b) studiul, cercetarea, planificarea, consilierea și reglementarea specifică în domeniile arhitecturii, urbanismului, amenajării teritoriului, construcțiilor, utilizării materialelor de construcție și tehnologiilor specifice;

c) verificarea, avizarea, aprobarea, controlul și expertiza tehnică a proiectelor de arhitectură.

(2) Practica arhitecturii este un act complex de creație tehnică și estetică și de furnizare de servicii, care se realizează prin întocmirea de proiecte, coordonarea studiilor și documentațiilor conexe întocmite de alți specialiști, studii, teme și programe de cercetare, proiectare și concursuri, documentații tehnice, machete, relevee și alte asemenea activități.

CAPITOLUL II

Exercitarea profesiei de arhitect

SECȚIUNEA 1

Dobândirea și exercitarea dreptului de semnătură

Art. 9. — Exercitarea profesiei de arhitect se face atât în sectorul privat, cât și în sectorul public, conform prevederilor legale.

Art. 10. — (1) Dreptul de semnătură implică asumarea de către persoana care îl exercită a întregii responsabilități profesionale față de client și autoritățile publice cu privire la calitatea soluțiilor propuse, cu respectarea legislației în domeniu.

(2) Dreptul de semnătură se exercită olograf, cu menționarea în clar a numelui, prenumelui și a numărului de înregistrare în Tabloul Național al Arhitecților, pe toate documentațiile elaborate în cadrul tuturor fazelor de proiectare și autorizare, inclusiv pe durata execuției și la recepția lucrărilor.

(3) Exercitarea dreptului de semnătură implică independența în luarea deciziilor cu caracter profesional.

Art. 11. — (1) Proiectele de arhitectură pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire vor fi elaborate de un arhitect cu drept de semnătură sau de un conductor arhitect cu drept de semnătură. Proiectele de arhitectură de interior pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire pot fi semnate și de către un arhitect de interior cu drept de semnătură.

(2) Arhitecții dobândesc drept de semnătură acordat de către Ordinul Arhitecților din România, în condițiile legii, dacă au exercițiul deplin al drepturilor civile, dacă îndeplinesc condițiile de onorabilitate și de stagiul sau, după caz, de experiență profesională practică, prevăzute de prezenta lege și de Directivă. Obținerea dreptului de semnătură de către arhitect atrage obligatoriu înscrierea acestora în Tabloul Național al Arhitecților, în condițiile legii.

(3) Condiția de onorabilitate prevăzută la alin. (2) se consideră a fi îndeplinită:

a) dacă arhitectului solicitant al dreptului de semnătură nu i-a fost interzisă definitiv sau temporar exercitarea profesiei prin hotărâre judecătorească definitivă, ca pedeapsă complementară

pentru săvârșirea unei infracțiuni în legătură cu exercitarea profesiei;

b) dacă arhitectul solicitant al dreptului de semnătură nu a săvârșit abateri disciplinare care au fost sancționate de Ordinul Arhitecților din România cu retragerea definitivă a dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi.

(4) Dreptul de semnătură al conductorilor arhitecți și al arhitecților de interior se exercită pe teritoriul României și este limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(5) Dobândirea dreptului de semnătură se face în baza unei cereri adresate Ordinului Arhitecților din România, însoțită de copia titlului oficial de calificare și de certificatul privind dobândirea experienței profesionale practice, împreună cu un portofoliu cuprinzând lucrările la care solicitantul a colaborat în perioada de stagiul.

(6) Evaluarea cunoștințelor, aptitudinilor și experienței profesionale relevante se face de către o comisie formată din arhitecți cu drept de semnătură, numită de către Consiliul Național, potrivit prevederilor Regulamentului Ordinului Arhitecților din România.

(7) Procedura de acordare a dreptului de semnătură trebuie finalizată în termen de maximum 3 luni de la data prezentării documentației complete de către solicitant.

Art. 12. — (1) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 și 6 referitoare la deținerea titlului de calificare și exercitarea profesiei de arhitect și care au drept de semnătură pe teritoriul unuia dintre aceste state sau un drept echivalent vor dobândi drept de semnătură pe teritoriul României prin recunoașterea automată a acestui drept.

(2) Cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenii statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care solicită stabilirea în România și îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 5 și 6 referitoare la deținerea titlului de calificare și exercitarea profesiei de arhitect și care nu au drept de semnătură sau alt drept echivalent obținut pe teritoriul unuia dintre aceste state vor dobândi, la cerere, drept de semnătură pe teritoriul României, în aceleași condiții ca și cetățenii români.

(3) Arhitecții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cei ai statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenii Confederației Elvețiene care au dreptul de a exercita profesia de arhitect cu drept de semnătură sau alt drept echivalent în unul dintre aceste state și care solicită dreptul de a presta temporar sau ocazional servicii în domeniul arhitecturii pe teritoriul României, fără a solicita stabilirea în România, vor dobândi drept de semnătură fără să fie înscriși în Tabloul Național al Arhitecților și vor fi înregistrați automat în Ordinul Arhitecților din România, pe durata prestării serviciilor respective.

(4) Documentele necesare înregistrării, la prima prestare de servicii în domeniul arhitecturii sau în cazul în care au intervenit modificări ale situației față de cea inițială, reținută în documente, în cazul prestațiilor temporare sau ocazionale, sunt:

a) o declarație prealabilă scrisă, în care se precizează domeniul de asigurare sau alte mijloace de protecție personală sau colectivă privind responsabilitatea profesională de care solicitantul beneficiază în România;

b) copia documentului care atestă cetățenia solicitantului;

c) documentul emis de statul membru de stabilire a solicitantului, prin care se atestă că, la data eliberării acestuia, titularul este stabilit legal în respectivul stat și că nu îi este interzisă definitiv sau temporar exercitarea activităților de arhitect;

d) copiile diplomelor, certificatelor sau ale altor titluri oficiale de calificare în profesia de arhitect.

(5) Declarația prevăzută la alin. (4) lit. a) se reînnoiește o dată pe an, dacă prestatorul are în vedere să își exercite profesia de arhitect temporar sau ocazional, în cursul anului respectiv, sau în cazul unei modificări a situației sale față de cea inițială.

(6) Caracterul temporar și ocazional al prestării de servicii în domeniul arhitecturii se verifică, de la caz la caz, în special în funcție de durata prestării, frecvența, periodicitatea și continuitatea acestora, de către Ordinul Arhitecților din România.

(7) Ordinul Arhitecților din România va accepta ca dovadă de onorabilitate un document emis cetățeanului unui stat membru al Uniunii Europene, al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene de către autoritatea competentă din statul de proveniență a acestuia; acest document trebuie să fie prezentat la cel mult 3 luni de la data eliberării sale de către autoritatea competentă din statul de proveniență.

(8) Arhitecții cetățeni ai statelor membre ale Uniunii Europene, cetățeni ai statelor membre ale Spațiului Economic European sau cetățeni ai Confederației Elvețiene care își exercită profesia pe teritoriul României se supun regulilor și procedurilor referitoare la folosirea titlului profesional, regulilor profesionale, deontologice și disciplinare aplicabile profesiei, în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(9) Ordinul Arhitecților din România va pune la dispoziția persoanelor interesate informații privind legislația națională specifică și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art. 13. — Condițiile în care posesorii unor titluri oficiale de calificare în profesia de arhitect, care sunt cetățeni ai altor state în afara celor menționate la art. 5, denumite în continuare *state terțe*, pot să își exercite profesia în România, să dobândească drept de semnătură și să solicite înscrierea în Tabloul Național al Arhitecților vor fi stabilite, în condiții de reciprocitate, prin convenții încheiate de statul român cu statele de origine ale acestora, cu respectarea cel puțin a condițiilor minime de formare în profesia de arhitect prevăzute de Directivă.

Art. 14. — (1) În vederea dobândirii dreptului de semnătură, arhitectul, conform prevederilor Directivei, își desfășoară activitatea profesională ca stagiar pe o perioadă de minimum 2 ani, la un birou de arhitectură sau la o societate de proiectare, sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură.

(2) Stagiul prevăzut la alin. (1) poate fi redus la un an în cazul arhitecților care au dobândit experiență de minimum 2 ani consecutivi în cadrul serviciilor de specialitate ale administrației publice centrale sau locale.

(3) Condițiile efectuării stagiului în vederea dobândirii experienței profesionale practice, drepturile și obligațiile arhitectului stagiar, precum și cele ale Ordinului Arhitecților din România față de acesta sunt reglementate prin Regulamentul Ordinului Arhitecților din România.

(4) Pentru absolvenții de arhitectură cu diplomă de doctor în domeniu, durata stagiului se reduce la un an.

(5) După efectuarea stagiului, arhitectul poate dobândi dreptul de semnătură conferit de Ordinul Arhitecților din România, în condițiile prezentei legi.

Art. 15. — Arhitecții stagiaari pot semna în perioada stagiaturii studii, planuri și proiecte proprii, care nu presupun eliberarea unei autorizații de construire.

Art. 16. — Exercițarea dreptului de semnătură, potrivit prezentei legi, este incompatibilă cu situațiile în care:

a) arhitectul îndeplinește pentru același proiect funcția de verificator, de expert sau de consilier ales în cadrul administrației publice implicate în procesul de avizare sau de autorizare;

b) arhitectul este funcționar public în cadrul autorității administrației publice centrale sau locale care are în competență avizarea, autorizarea și controlul lucrării în cauză.

Art. 17. — Exercițarea dreptului de semnătură fără îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.

SECȚIUNEA a 2-a

Modalități de exercitare a profesiei de arhitect

Art. 18. — (1) Dreptul de semnătură se poate exercita în cadrul birourilor individuale, birourilor asociate, societăților de proiectare sau altor forme de asociere constituite conform legii.

(2) Indiferent de formele de exercitare a profesiei precizate la alin. (1), arhitecții cu drept de semnătură pot dobândi calitatea de proiectant general.

(3) Indiferent de modalitatea de exercitare a profesiei, arhitecții cu drept de semnătură pot angaja salariați.

(4) Persoanele juridice prevăzute la alin. (1), care nu au în cadrul personalului un arhitect cu drept de semnătură și care desfășoară activități de proiectare, au obligația ca, pentru întocmirea documentațiilor de urbanism și a proiectelor de arhitectură supuse aprobării sau autorizării, să folosească pe baza contractuale serviciile unui arhitect cu drept de semnătură.

Art. 19. — (1) Modalitatea de exercitare a profesiei se declară de către arhitect și se înregistrează la Ordinul Arhitecților din România.

(2) Birourile individuale se pot asocia prin contract.

(3) Raporturile contractuale se stabilesc între biroul individual și client sau, în cazul birourilor asociate, aceste raporturi se stabilesc între unul dintre birourile individuale implicate și client.

SECȚIUNEA a 3-a

Drepturile și obligațiile arhitecților cu drept de semnătură

Art. 20. — Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele drepturi:

a) să elaboreze și să semneze documentele prevăzute la art. 11 alin. (1);

b) să verifice în timpul execuției lucrării conformitatea acesteia cu autorizația emisă, chiar dacă asistența tehnică nu i-a fost încredințată;

c) să beneficieze de un onorariu just pentru serviciile prestate, corespunzător valorii, timpului necesar și responsabilității asumate, negociat în mod liber cu clientul. Ordinul Arhitecților din România, cu avizul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și al Ministerului Culturii, elaborează sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură, care se va face public. Sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură cuprinde modalități puse la dispoziția arhitecților pentru a calcula costurile și pentru a negocia onorariile care se percep. Sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură nu are caracter obligatoriu, nu impune obligații prestatorilor sau beneficiarilor și nu stabilește onorarii minime ori maxime;

d) să introducă în contractul încheiat cu clientul clauze privind protecția dreptului de autor.

Art. 21. — Arhitectul cu drept de semnătură are următoarele obligații:

a) să cunoască și să respecte reglementările legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei de arhitect;

b) să respecte Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul Ordinului Arhitecților din România;

c) să facă cunoscută clientului obligația de a obține și de a respecta avizele, acordurile și autorizațiile necesare, prevăzute de lege;

d) să se preocupe de perfecționarea calificării profesionale;

e) să își asume, prin exercitarea dreptului de semnătură, întreaga responsabilitate profesională față de client și autorități, manifestând conștiinciozitate și probitate profesională;

f) să servească interesele clientului în acord cu interesul public și cu exigențele profesionale.

SECȚIUNEA a 4-a

**Suspendarea și încetarea dreptului de semnătură.
Radierea din Tabloul Național al Arhitecților**

Art. 22. — Dreptul de semnătură se suspendă:

- a) temporar, la cererea persoanei înscrise;
- b) după 6 luni, în caz de neplată fără justificare a cotizațiilor anuale către Ordinul Arhitecților din România, până la achitarea lor integrală;
- c) pe perioada suspendării dreptului de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească definitivă;
- d) cu titlu de sancțiune disciplinară, pe toată durata sancțiunii.

Art. 23. — (1) Dreptul de semnătură încetează:

- a) prin renunțarea scrisă la exercițiul dreptului de semnătură;
- b) dacă persoana înscrisă a fost condamnată definitiv pentru o faptă prevăzută de lege, în legătură directă cu exercitarea dreptului de semnătură, sau dacă i s-a aplicat pedeapsa complementară a interdicției exercitării profesiei, printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

(2) Încetarea dreptului de semnătură atrage pierderea calității de membru al Ordinului Arhitecților din România și radierea din Tabloul Național al Arhitecților.

CAPITOLUL III

Ordinul Arhitecților din România

SECȚIUNEA 1

Atribuțiile și organizarea Ordinului Arhitecților din România

Art. 24. — (1) Ordinul Arhitecților din România, denumit în continuare și *Ordinul*, se înființează în condițiile legii ca organizație profesională, nonprofit, cu personalitate juridică de drept privat, apolitică, de interes public, cu patrimoniu și buget proprii, autonomă și independentă. Ordinul are rolul de a reprezenta și ocroti, la nivel național și internațional, interesele profesiei de arhitect.

(2) Ordinul Arhitecților din România are sediul central în municipiul București și este organizat cu filiale în teritoriu. Activitatea lui se finanțează din taxe de înscriere, cotizații anuale ale membrilor, fonduri rezultate din activități științifice, economice și editoriale pe care le desfășoară, organizarea de concursuri de arhitectură, amenajare urbană și peisagistică, precum și din donații, legate, sponsorizări sau alte surse, în condițiile legii.

(3) Din Ordin fac parte arhitecții și conductorii arhitecți cu sau fără drept de semnătură, urbanistii diplomați fără drept de semnătură sau cărora le-a fost acordat, în condițiile legii, drept de semnătură similar conductorilor arhitecți, arhitecții de interior cu drept de semnătură, stagiarii și orice deținător al titlului de arhitect, la cererea acestora.

(4) Prezența lege nu limitează dreptul de liberă aderare a arhitecților la alte forme de asociere profesională.

(5) Ordinul are obligația de a publica anual în Monitorul Oficial al României, Partea I, Tabloul Național al Arhitecților, Regulamentul Ordinului Arhitecților din România, Codul deontologic al profesiei de arhitect și sistemul de informații asupra costurilor pentru proiectarea de arhitectură.

Art. 25. — (1) Ordinul Arhitecților din România are următoarele atribuții:

- a) protejează și promovează calitatea produsului de arhitectură și urbanism;
- b) urmărește exercitarea competentă și calificată a profesiei în respectul codului deontologic al acesteia;

c) propune reglementări legislative și normative specifice, în vederea promovării lor;

d) reprezintă interesele membrilor săi în fața autorităților publice și administrative, precum și în organismele profesionale internaționale;

e) acordă arhitecților dreptul de semnătură și gestionează Tabloul Național al Arhitecților.

(2) Atribuția Ordinului Arhitecților din România privind acordarea dreptului de semnătură nu poate fi exercitată de nicio altă instituție sau asociație profesională.

Art. 26. — Drepturile și obligațiile membrilor Ordinului Arhitecților din România se stabilesc prin regulamentul acestuia.

Art. 27. — (1) Forurile de conducere ale Ordinului Arhitecților din România sunt:

- a) Conferința națională;
- b) Consiliul național;
- c) Colegiul director;
- d) președintele Ordinului.

(2) Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului au un mandat de 4 ani. Ele nu pot exercita mai mult de două mandate consecutive.

Art. 28. — Conferința națională a Ordinului este constituită din membri delegați, cu drept de reprezentare proporțională, ai filialelor teritoriale. Filiala teritorială va asigura participarea la Conferința națională a Ordinului cel puțin a unui reprezentant al fiecărui județ cuprins în filială.

Art. 29. — (1) Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România are următoarele atribuții:

a) adoptă și modifică Regulamentul Ordinului, Codul deontologic al profesiei și regulamentul-cadru pentru filialele teritoriale*);

b) adoptă organizarea aparatului administrativ al Ordinului;

c) alege și revocă președintele Ordinului;

d) alege și revocă membrii Consiliului național al Ordinului;

e) alege membrii comisiilor de cenzori și de disciplină la nivel național, precum și membrii altor comisii de specialitate;

f) adoptă hotărâri cu privire la toate problemele aflate pe ordinea de zi stabilită în convocare;

g) aprobă valoarea cotizațiilor anuale unice pentru categoriile de membri ai Ordinului.

(2) Conferința națională a Ordinului este legal constituită la prima convocare în prezența a cel puțin două treimi din numărul delegaților, iar hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Dacă la prima convocare condiția de prezență nu este îndeplinită, la a doua convocare, după cel puțin două săptămâni, Conferința națională este legal constituită în prezența majorității membrilor și adoptă hotărâri cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. 30. — (1) Între reuniunile Conferinței naționale, activitatea Ordinului va fi coordonată de Consiliul național, două treimi din numărul membrilor acestuia trebuind să fie arhitecți cu drept de semnătură.

(2) Componenta Consiliului național va asigura reprezentativitatea proporțională a membrilor filialelor teritoriale.

(3) Fiecare filială teritorială stabilește prin hotărâre proprie candidații propuși pentru Consiliul național.

Art. 31. — (1) Președintele Ordinului Arhitecților din România, ales dintre arhitecții cu drept de semnătură, reprezintă Ordinul în relațiile sale cu alte persoane fizice și juridice sau cu autorități din România și din străinătate, putând să încheie, în numele Ordinului, convenții și contracte. De asemenea, președintele conduce lucrările Conferinței naționale și ordonă cheltuielile bugetare ale Ordinului.

*) A se vedea Regulamentul de organizare și funcționare a Ordinului Arhitecților din România, Codul deontologic al profesiei de arhitect și Regulamentul-cadru privind înființarea, organizarea și funcționarea filialelor teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 342 din 21 mai 2012.

(2) Vicepreședinții Ordinului Arhitecților din România sunt înlocuitori de drept ai președintelui, în ordinea stabilită de Conferința națională.

Art. 32. — (1) Activitatea curentă a Ordinului Arhitecților din România este coordonată de Colegiul director.

(2) Colegiul director este ales cu votul majorității membrilor Consiliului național.

(3) Cel puțin două treimi din numărul membrilor Colegiului director trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură.

Art. 33. — Forurile de conducere, comisiile Ordinului Arhitecților din România și conducerea filialelor teritoriale sunt alese prin votul secret al majorității participanților cu drept de vot.

Art. 34. — Organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților din România vor fi stabilite prin Regulamentul Ordinului, aprobat de Conferința națională.

SECȚIUNEA a 2-a

Filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România

Art. 35. — (1) La nivelul județelor cu cel puțin 50 de membri, precum și în municipiul București se vor înființa prin liberă asociere filiale teritoriale ale Ordinului, reunindu-i pe arhitecții domiciliați în raza teritorială a județului.

(2) Dacă într-un județ există un număr mai mic de 50 de membri, se vor putea înființa filiale teritoriale prin asocierea arhitecților cu domiciliile în județe limitrofe, până când numărul acestora va ajunge la minimum 50 de membri.

(3) În cadrul unui județ sau într-o zonă formată din două sau mai multe județe limitrofe, precum și în municipiul București se poate înființa o singură filială a Ordinului.

(4) Filialele teritoriale dobândesc personalitate juridică de drept privat de la data adunării generale constitutive a membrilor, ocazie cu care se vor stabili:

- a) orașul de reședință a filialei teritoriale și sediul acesteia;
- b) forurile de conducere ale filialei.

Art. 36. — La înființarea lor filialele teritoriale își vor elabora propriile regulamente în baza regulamentului-cadru la nivel național, aprobat de Conferința națională a Ordinului Arhitecților din România.

SECȚIUNEA a 3-a

Tabloul Național al Arhitecților

Art. 37. — (1) Pentru centralizarea evidenței arhitecților din întreaga țară se înființează Tabloul Național al Arhitecților, document care se publică anual în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților evidențiază forma în care membrii înregistrați își exercită dreptul de semnătură, adresa profesională și filiala din care fac parte.

(3) Înregistrarea în Tabloul Național al Arhitecților permite exercitarea dreptului de semnătură pe întreg teritoriul României.

(4) Arhitecții care au dreptul de semnătură suspendat, indiferent de motive, vor fi evidențiați separat în partea a II-a a Tabloului Național al Arhitecților.

Art. 38. — Ordinul Arhitecților din România emite documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesia în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European, în Confederația Elvețiană, precum și în state terțe.

SECȚIUNEA a 4-a

Răspunderea disciplinară

Art. 39. — (1) Membrii Ordinului Arhitecților din România răspund disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi, a codului deontologic al profesiei, a hotărârilor proprii adoptate de forurile de conducere abilitate ale Ordinului, precum

și pentru orice abateri săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia care aduc prejudicii prestigiului profesiei sau Ordinului.

(2) Sancțiunile disciplinare sunt:

- a) avertismentul;
- b) votul de blam;

c) suspendarea pe o perioadă de 6—12 luni a dreptului de semnătură;

d) suspendarea pe o perioadă de 6—12 luni a calității de membru al Ordinului Arhitecților din România.

(3) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b) se aplică de către colegiul director teritorial, la propunerea comisiei teritoriale de disciplină.

(4) Sancțiunile prevăzute la alin. (2) lit. c) și d) se aplică de Consiliul național al Ordinului, la propunerile comisiilor teritoriale de disciplină, în baza hotărârii comisiei de disciplină la nivel național.

(5) Împotriva hotărârii comisiei teritoriale de disciplină, prin care s-a aplicat una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), se poate formula contestație la Comisia națională de disciplină în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(6) Împotriva hotărârii Comisiei naționale de disciplină, prin care s-a aplicat o sancțiune disciplinară prevăzută la alin. (2), se poate formula contestație la instanța judecătorească de contencios administrativ competentă, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii.

(7) În condițiile neînceperii procedurii de judecare a abaterilor, aplicarea sancțiunilor se prescrie în termen de 2 ani de la săvârșirea lor.

Art. 40. — (1) Comisiile de disciplină ale Ordinului Arhitecților din România sunt organe cu activitate jurisdicțională și se organizează la nivel național și teritorial pentru fiecare filială.

(2) Comisia națională de disciplină este alcătuită din 5 arhitecți cu minimum 10 ani vechime, din care în mod obligatoriu 3 arhitecți cu drept de semnătură.

(3) Comisia de disciplină alege un președinte din rândul membrilor săi.

(4) Hotărârile comisiilor de disciplină se validează cu majoritate simplă de voturi.

(5) Procedura judecării abaterilor este prevăzută în Regulamentul Ordinului Arhitecților din România și se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

Art. 41. — După un an de la aplicarea deciziei de retragere definitivă a dreptului de semnătură sau a calității de membru al Ordinului Arhitecților din România cel în cauză poate cere reexaminarea deciziei. În caz de respingere, o nouă cerere nu poate fi făcută decât după un an.

Art. 42. — În cazul în care instanțele judecătorești pronunță hotărâri definitive de condamnare a unui arhitect cu drept de semnătură pentru fapte penale legate de exercitarea profesiei sau aplică sancțiunea complementară a interdicției de exercitare a acestei profesii, o copie de pe dispozitivul hotărârii va fi comunicată filialei Ordinului Arhitecților din România, organizată la nivel teritorial, pentru a opera radierea din tabloul arhitecților în raza căruia își are domiciliul.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 43. — În termen de un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi toți arhitecții cu diplomă de licență sau asimilată, eliberată de instituțiile de învățământ superior de arhitectură cu durată studiilor de minimum 5 ani, vor obține, în baza unor cereri, înscrierea în Ordinul Arhitecților din România și în tabloul arhitecților din raza filialei unde își au domiciliul și vor putea exercita dreptul de semnătură, indiferent de vechimea în profesie.

Art. 44. — (1) Poartă titlul de conductori arhitecți absolvenți cu diplomă eliberată de instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român, cu durata studiilor de minimum 3 ani.

(2) Conducătorii arhitecți, absolvenți cu diplomă ai instituțiilor de învățământ superior de arhitectură cu durata studiilor de minimum 3 ani, pot cere înscrierea în una dintre filialele teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România, în a căror rază își au domiciliul.

(3) Conducătorii arhitecți, absolvenți cu diplomă până la data intrării în vigoare a prezentei legi, și absolvenții din următorii 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi pot primi drept de semnătură limitat la categoriile de lucrări pentru care legea recunoaște acest drept.

(4) Tehnicienii arhitecți, absolvenți ai Școlii Tehnice de Arhitectură și Construcția Orașelor — STACO — până în anul 1973 inclusiv, cu o practică profesională de cel puțin 7 ani, care, prin completarea studiilor, dobândesc diploma de conductor arhitect, vor primi drept de semnătură fără efectuarea unei alte perioade de practică profesională.

Art. 45. — În vederea protejării dreptului de autor membrii Ordinului Arhitecților din România pot cere înregistrarea studiilor, planurilor și proiectelor elaborate într-o evidență specială la Ordin, primind astfel dată certă.

Art. 46. — După 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, pentru toți cei care vor exercita profesia de arhitect fără să îndeplinească prevederile acesteia vor fi propuse sancțiuni disciplinare, administrative sau plângere penală, după caz.

Art. 47. — (1) În termen de 60 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, un comitet de inițiativă format din reprezentanți ai asociațiilor profesionale din domeniu asigură convocarea Conferinței naționale de constituire a Ordinului Arhitecților din România.

(2) În termen de 90 de zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Conferința națională va adopta Regulamentul-cadru al Ordinului Arhitecților din România și Codul deontologic al profesiei de arhitect.

Art. 48. — Pentru constituirea filialelor teritoriale ale Ordinului, Uniunea Arhitecților din România, înființată prin Decretul-lege nr. 127/1990 privind unele măsuri referitoare la activitatea Uniunii Arhitecților din România și a asociațiilor teritoriale ale arhitecților, va pune la dispoziție acestuia banca sa de date, cuprinsă în Registrul Național al Arhitecților, evidența membrilor și întreaga arhivă.

Art. 49. — În cazul licitațiilor și al concursurilor de soluții în domeniul arhitecturii și urbanismului, cel puțin o treime din numărul membrilor comisiei de evaluare sau ai juriului trebuie să fie arhitecți cu drept de semnătură, dintre care un

reprezentant al Ordinului și un reprezentant al unei instituții de învățământ superior de arhitectură acreditate de statul român.

Art. 50. — În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prevederilor prezentei legi, Guvernul va aproba normele metodologice*) de aplicare a acesteia, care vor cuprinde:

a) metodologia de recunoaștere automată a diplomelor de licență și a altor documente similare eliberate de instituțiile de învățământ superior de arhitectură, recunoscute de statul român sau de statele membre ale Uniunii Europene, statele membre ale Spațiului Economic European și de Confederația Elvețiană;

b) metodologia și instituțiile competente pentru eliberarea documentelor necesare obținerii dreptului de semnătură în conformitate cu prevederile art. 11 și 12;

c) autoritatea abilitată să emită documentele necesare arhitecților cetățeni români care doresc să exercite profesia în statele membre ale Uniunii Europene, în statele membre ale Spațiului Economic European sau în Confederația Elvețiană.

Art. 51. — (1) Prevederile art. 4, 5 și 12, precum și cele care fac trimitere la acestea se aplică cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni de la data aderării României la Uniunea Europeană.

(2) Până la data aderării României la Uniunea Europeană, cetățenilor statelor membre ale Uniunii Europene, cetățenilor statelor membre ale Spațiului Economic European și cetățenilor elvețieni li se vor recunoaște calificările profesionale prin echivalarea studiilor, potrivit legii.

Art. 52. — Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2009 privind libertatea de stabilire a prestatorilor de servicii și libertatea de a furniza servicii în România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 68/2010, în măsura în care nu sunt contrare prezentei legi.

Art. 53. — (1) Prezenta lege va intra în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I**).

(2) Orice alte dispoziții contrare prezentei legi se abrogă.

*

Prezenta lege transpune prevederile art. 3 alin. (1) lit. d), art. 3 alin. (3), art. 4, art. 6 (parțial), art. 7 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1), art. 46 alin. (1), art. 47 alin. (2), art. 48 alin. (2), art. 50 alin. (2) și art. 54 din Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 255 din 30 septembrie 2005.

*) A se vedea Hotărârea Guvernului nr. 932/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicarea a Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 645 din 16 septembrie 2010, cu modificările ulterioare.

**) Legea nr. 184/2001 a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 195 din 18 aprilie 2001.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC
— Prețuri pentru anul 2014 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Număr de apariții anuale	Valoare (TVA 9% inclus) — lei		
			12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	900	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	88	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	200	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	500	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	6.500	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	252	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	48	600		55
8.	Colecția Legislația României	4	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	12	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC
— Prețuri pentru anul 2014 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

